

Könyvtár-pedagógiai program Pécsi Kodály Zoltán Gimnázium

Készítette: Czett Lászlóné könyvtáros

Cím: 7629 Pécs, Dobó István u. 35-37.

Pécs, 2016. december 4.

Tartalomjegyzék

	Oldalszám
Az iskolai könyvtár-pedagógiai program alapidokumentumai-----	2
1. Mi a könyvtár-pedagógia?-----	3
1.1 A könyvtár-pedagógiai program célja-----	3
1.2 A tantestület felelőssége-----	3
1.3 A könyvtáros felelőssége-----	3
2. Az iskolai könyvtár-----	4
2.1 Infrastrukturális feltételek-----	4
2.2 A könyvtár jövőképe-----	4
2.3 A könyvtárhasználat általános nevelési és oktatási célja-----	5
2.4 A nevelési és oktatási célok részletezése-----	5
2.4.1 A könyvtárhasználati kompetenciák kialakítása-----	5
2.4.2 Dokumentumismeret, dokumentumhasználat-----	6
2.4.3 A könyvtári tájékozódás segédeszközeinek ismerete-----	6
2.4.4 A szellemi munka technikája-----	6
2.4.5 Eszközismeret, eszköztudás-----	7
2.4.6 Személyiségfejlesztés-----	7
2.4.7 Tehetséggondozás-----	8
2.4.8 A leszakadó tanulók segítése-----	8
2.5 Együttműködés a szaktanárokkal-----	8
2.5.1 Könyvtárhasználatra épülő szaktárgyi órák-----	9
2.6 Egyéni fejlesztés lehetősége a könyvtárban-----	9
3. Könyvtárhasználati tanterv-----	9
3.1 A könyvtárhasználat oktatásának célja-----	9
3.2 Fejlesztési követelmények-----	10
3.3 A könyvtárhasználat tartalma-----	10
3.4 A 9-10. évfolyam könyvtárhasználati órái-----	10
3.5 Az értékelés módja-----	14
3.6 Taneszközök a könyvtárhasználat tanításában-----	14
4. Tanórán kívüli tevékenységek-----	14
Felhasznált irodalom jegyzéke-----	15

Az iskolai könyvtár-pedagógiai program alapidokumentumai

- 2011. évi CXCV. Törvény a nemzeti köznevelésről
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és névhasználatáról
- 110/2012. (VI.4.) Kormányrendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 51/2012.(XII.21.) számú rendelet mellékletei a kerettanterv kiadásának és jogállásának rendjéről
- A Pécsi Kodály Zoltán Gimnázium pedagógiai programja

1. Mi a könyvtár-pedagógia?

A könyvtár-pedagógia a pedagógiának a könyvtárhasználat tanítására irányuló része, a könyvtári dokumentumok felhasználásával való ismeretszerzés elmélete és gyakorlata és a tanulók személyiségének fejlesztése az olvasáson keresztül.

Az iskolán belül a könyvtár-pedagógiai program megvalósításáért egyrészt a tantestület, másrészt a könyvtáros felelős.

1.1 A könyvtár-pedagógiai program célja

- az önművelés igényének és képességének megalapozása könyvtári lehetőségek segítségével
- önálló könyvtárhasználatra, ismeretszerzésre való felkészítés
- kialakítani a szellemi munka iránti tiszteletet és megbecsülést
- megtanítani az információkeresést, az információ feldolgozását, és alkalmazását
- az információkezelés jogi és etikai szabályainak megismertetése
- az információk közötti kritikus válogatás képességének elsajátítása
- az információhordozók használat közbeni megismertetése
- a kevésbé motivált tanulók felzárkóztatása

1.2 A tantestület felelőssége

A tantestület felelős:

- a szaktárgyakhoz kapcsolódó könyvek megismertetéséért
- szakórák szervezéséért a könyvtárban
- a tanulók könyvtárhasználatra épülő feladatokkal történő ellátásáért
- az olvasási igény és az írásbeliség javításán keresztül a személyiség fejlesztéséért

1.3 A könyvtáros felelőssége

A könyvtáros felelős:

- a könyvtári, könyvtárhasználati ismeretek fejlesztéséért
- a rendszeres tájékoztatásért
- a könyvtári program elkészítéséért, és ennek megvalósítása érdekében az osztályfőnökökkel és a szaktanárokkal való kapcsolattartásért

2. Az iskolai könyvtár

A könyvtár iskolában elfoglalt helye:

- korszerű forrásközpont – hagyományos és elektronikus dokumentumokkal, valamint internet hozzáférési lehetőséggel
- a tanítás-tanulás helyszíne – könyvtárhasználati és szakórák színtere
- közösségi tér az iskolában
- minden tanuló és pedagógus számára biztosítja az információhoz, művelődéshez, tanuláshoz való jogot, lehetőséget
- esélyegyenlőséget biztosít sajátos eszközei segítségével
- az iskola legnyitottabb tanulási tere
- információs bázisa az önálló tanulói munkának, ahol a tanuló a dokumentumokban lévő információkat feldolgozva új ismeretekhez jut, önálló szellemi terméket hoz létre, vagyis megtanul tanulni.

2.1 Infrastrukturális feltételek

- a könyvtár minden tanítási napon a tanítási idő végéig elérhető
- könyvtári eligazító és információs táblák
- korszerű kézikönyvtári állomány – általános és szaklexikonokkal, enciklopédiákkal, egynyelvű és kétnyelvű szótárakkal, művészeti albumokkal, atlaszokkal, átfogó és összefoglaló művekkel, kronológiákkal, fogalomtárakkal és egyéb segédkönyvnek minősülő dokumentumokkal
- kötelező és ajánlott irodalom megfelelő számban, valamint a világ- és magyar irodalom kiváló darabjai
- igényes ismeretközlő irodalom
- számítógépes háttér internet hozzáférési lehetőséggel, multimédia, interaktív tananyag
- helyi könyvtár-pedagógiai program és tanterv

2.2 A könyvtár jövőképe

Az információs társadalom kihívásaira fel kell készíteni a fiatalokat. Meg kell tanulniuk az önálló információszerzést, az információk szelektálását, értékelését, feldolgozását, az önálló tanulás képességét.

A tanulással és a tudással kapcsolatban megváltoztak a társadalom elvárásai. Változás következett be a tanulás és a tanítás viszonylatában is. A tanulási környezet kiszélesedett. Mindezek indokolják az iskolai könyvtár további fejlesztését. Így például korszerűbb számítógépek beszerzését, korszerű dokumentumok vásárlását. Fontos, hogy a tanulók elsajátíthassák a legkorszerűbb információs szolgáltatások használatát. (pl.: elektronikus könyvtárak, könyvtári adatbázisok, elektronikus katalógusok használatát, megbízható források felismerésének képességét az interneten) A közeli jövőben az iskola honlapján elérhetővé kell tenni az iskolai könyvtár online katalógusát. Lehetőség szerint több szakórát kell a könyvtárra építeni, valamint projektmunkákat, amelyek sok kutatással, ismeretgyűjtéssel járnak, miközben az

információkeresést, szelektálást, feldolgozást és az önálló ismeretszerzést gyakorolják a könyvtáros segítségével.

A könyvtár esélyegyenlőséget biztosít az információk elérésében, mert a könyvtáros a segítségnyújtásban az egyén információkereső szintjét figyelembe véve segíti őt célja elérésében, és a tankönyvön kívül más könyvekkel, esetleg folyóiratokkal is megismerteti őt az adott feladattal kapcsolatban.

A könyvtár, mint információs központ egyfajta találkozási pontot is jelent az iskolában: tanulók, tanárok tanórai és tanórán kívüli, találkozásait, és tanulók tanulókkal való találkozásait is.

2.3 A könyvtárhasználat általános nevelési és oktatási céljai

- kialakítani a tanulóknál a könyvhöz, a könyvtárhoz, valamint az olvasáshoz fűződő pozitív magatartást
- elérni, hogy mindennapi szükségletté váljon az olvasás öröme
- az olvasáson keresztül fejleszteni a személyiséget
- megtanítani tanulni, és ezzel önállóan ismereteket szerezni
- a könyvtár „forrásközpontként” történő használata (az egykönyvűséggel szemben a többkönyvűség hangsúlyozása)
- a könyvtárhasználati tudás eszközként való beépítése a tanulók tantárgyi képzésébe
- a forráshasználat etikai szabályainak elsajátítása
- az információs társadalom kihívására való felkészítés, a modern információs források használata
- felkészíteni az egész életen át tartó tanulásra
- fejleszteni a tanulók kritikus gondolkodását, és ítéletképességét, és az egyre növekvő információtömeg szelektálásának képességét
- elérni, hogy a tanulók életében természetessé váljék az információs műveltség

A könyvtár és dokumentumhasználat terén a pedagógusok példamutatása elengedhetetlen. Az önálló ismeretszerzés képességének fejlesztésében és az olvasói igényesség formálásában a könyvtáros és a pedagógusok csak együttes munkával érhetnek el eredményt.

2.4 A nevelési és oktatási célok részletezése

2.4.1 A könyvtárhasználati kompetenciák kialakítása

A könyvtárhasználatot a NAT nem sorolja a kulcskompetenciák közé, csak az önálló ismeretszerzés eszközeként jelöli meg. Az információs társadalom azonban megköveteli, hogy a középszintű oktatási intézményekből kikerülő fiatalok biztos könyvtárhasználati tudással rendelkezzenek.

- a tanuló ismerje meg és használja az iskolai vagy más könyvtárállományát és szolgáltatásait
- gyakorolja a könyvtár információs eszköztárára épített önálló ismeretszerzést
- rendszeres könyvtárhasználattal és olvasással fejlessze beszédkulturáját, műveltségét

2.4.2 Dokumentumismeret és dokumentumhasználat

- a tanuló ismerje meg és használja az adott műveltségi terület alapküldetéseit (általános és szaklexikonok, szótárak, enciklopédiák, kézikönyvek, stb.)
- ismerje meg és használja a modern ismerethordozókat (CD, DVD, multimédia, számítógépes programok)
- ismerje meg, és tudja használni a dokumentumok tájékoztató apparátusát (különböző mutatók, tartalomjegyzék, előszó, fűlszöveg, utószó)
- ismerje meg és olvassa a könyvtárban lévő napilapokat és folyóiratokat, különös tekintettel az őt érdeklő rovatokra
- ismerje és használja a közhasznú információs eszközöket és forrásokat (internet, cím- és adattárak, menürendek, stb.)

2.4.3 A könyvtári tájékozódás segédeszközeinek ismerete

- a tanuló ismerje meg és használja kutató-gyűjtő munkájához a kézikönyvtár állományát (lexikonok, szótárak, atlaszok, összefoglaló művek, stb.)
- készségszinten tájékozódjon a lexikonok szócikkeiben, ismerje meg a lexikális jeleket, valamint az egyéb kézikönyvekben, forrásgyűjteményekben, tankönyvekben, antológiákban igazodjon el a tartalomjegyzék, a fejezetek és a különféle mutatók alapján
- ismerje meg és gyakorolja a könyvtári eszköztárra épített irodalomkutatást, anyaggyűjtést, forráselemzést a katalógusok, bibliográfiák, és a számítógépes adatbázisok segítségével
- alkalmazza a jegyzetelés, lényegkiemelés és a cédulázás technikáját
- legyen képes összetett kérdések megoldására sok forrás segítségével

2.4.4 A szellemi munka technikája

- iskolai és egyéni feladataihoz tudjon önállóan kiválasztani és feldolgozni dokumentumokat

- használja a hagyományos és a modern információhordozókat és tudjon azokból információt meríteni
- használjon több forrást kiselőadásai összeállításához, és képes legyen az információkat rendszerezni
- ismerje meg és tisztelje a szellemi munka technikájának etikai követelményeit (idézetek, hivatkozások)
- az iskolában szerzett ismeretei segítségével iskolán kívül is bővítse tudását

2.4.5 Eszközismeret, eszköztudás

A könyvtárhasználati ismeretek tantárgyközi eszköztudást jelentenek. Olyan ismeret, amely minden tantárgy elsajátításához szükséges, tehát a tantárgyak feletti tudást jelenti. Összefoglalva jelenti az:

- általános ismeretet, amely magában foglalja a könyvtár rendjét, és a könyvtári rendszer ismeretét
- dokumentumismeretet formailag és tartalmilag
- a könyvtári tájékoztató eszközök ismeretét
- a szellemi munka technikáját, amelynek segítségével feldolgozhatók a több forrásból származó információk

Az általános könyv és könyvtárhasználati ismeretek elsajátítását a könyvtáros segíti.

A tantárgyakhoz kapcsolódó ismereteket, dokumentumismeretet is a szaktanárok segítik. Így a könyvtárhasználati ismeret integrálódik a tantárgyakba. Ezért kell a szaktanároknak időnként a könyvtári eszköztárra épülő szakórákat tartani, illetve projektmunka keretében ösztönözni az önálló ismeretszerzést.

2.4.6 Személyiségfejlesztés

Az iskolába érkező tanulók eltérő adottságokkal és háttérrel érkeznek az iskolába. Az iskolában kell ráébredniük arra, hogy miben tehetségesek, és ezt a tehetséget ki kell bontakoztatniuk. Az iskolai könyvtár teljes eszköztárával áll a tanulók rendelkezésére hátrányaik leküzdéséhez, és tehetségük érdeklődési körük kibontakoztatásához.

A könyvtár több szempontból is fejleszti a személyiséget:

- kialakítja a tanulóknak a többkönyvűség igényét, mivel a tankönyvek mellé felkínálja a szótárakat, kézikönyveket, így színvonalasan felkészülhetnek óráikra
- önálló ismeretszerzésre nevel, hiszen a tanulók szabadon kiválaszthatják a céljuknak megfelelő dokumentumokat, és az interneten is önállóan kutathatnak
- hozzájárul, hogy a tanulóknak kialakuljon a rendszeresség, hiszen a könyveknek meghatározott helyük van, és használat után vissza is kell rakni őket a helyükre
- hozzájárul a kulturált magatartás kialakításához is, mert a könyvtárban csendesen, a hely szellemének megfelelően kell viselkedni

- könyvtárhasználatra nevel, mert egész tanítási időben, és még azon túl is biztosítja a kölcsönzést, helyben használatot, és a számítógépek használatát
- olvasóvá nevel, mert a kötelező olvasmányokat nagy számban biztosítja, és más értékes szépirodalmat is kínál elolvasásra

2.4.7 Tehetség gondozás

Azt, hogy a tanulók miben tehetségesek, a szaktanárok ismerik fel.

Amiben a könyvtár rendelkezésre áll a tehetség kibontakoztatásához:

- könyvtárhasználat és a szellemi munka technikájának megismertetése
- tanórán kívüli gyűjtő, kutató munka végzése adott témában, kiselőadások készítése, átfogó projektmunkák összeállítása
- versenyekre, felvételre való eredményesebb felkészülés lehetősége
- könyvtárhasználati versenyre való felkészítés

2.4.8 A leszakadó tanulók segítése

Minden évfolyamon, majdnem minden osztályban akadnak tanulási zavarral küzdő tanulók, olykor több is egy osztályon belül. A könyvtárosnak segítséget kell nyújtani a pedagógusok azon munkájában is, hogy ezeket a gyerekeket felzárkóztassák. Ez történhet úgy is, hogy a tanuló a könyvtárban végez el bizonyos feladatokat a szaktanár, vagy az osztályfőnök kérésére, vagy önállóan kér segítséget a könyvtárostól feladatai elvégzéséhez. Ennek egyik feltétele a könyvtárban uralkodó barátságos légkör, hogy a tanuló merjen a könyvtárostól segítséget kérni. Ezeket a tanulókat a könyvtárhasználat segítségével kell megtanítani tanulni. Természetesen ehhez a tanuló konstruktív magatartására is szükség van.

2.5 Együttműködés a szaktanárokkal

- szakszerű állományfejlesztés a szaktanárok véleményének kikérésével
- szaktanárok tájékoztatása a beszerzett dokumentumokról (kézikönyvek, szakkönyvek, folyóiratok, érettségire felkészítő segédkönyvek, elektronikus dokumentumok)
- a tantárgyakhoz kapcsolódó dokumentumokat a gyerekek akkor keresik nagyobb valószínűséggel a könyvtárban, ha azt a tanár az óráján bemutatta, vagy használta
- fel kell kutatni és ajánlani kell az internetes tananyagokat és forrásokat is, mert a mai tanulók körében az internethasználat elsőbbséget élvez a hagyományos dokumentumokkal szemben (ismerjenek meg és használjanak biztos forrásokat, és munkáikon jelöljék azokat)
- kiselőadásoknál, és minden egyéb munka esetében a szaktanár követelje meg a felhasznált irodalom jegyzékét

2.5.1 Könyvtárhasználatra épülő szaktárgyi órák

- tanárok és tanulók mozgósítása a könyvtári dokumentumok megismerésére, használatára
- a tanulók tananyaghoz kapcsolódó információgyűjtése, feldolgozása, - a tananyag elmélyítése
- a tanórákat a szaktanár tervezi meg, a könyvtáros előkészíti hozzá az anyagot, tehát a szaktanár és a könyvtáros együttműködésén alapulnak az órák

Iskolánkban főleg magyar nyelv- és irodalom, történelem, és idegen nyelv tantárgyakból tartunk könyvtárhasználatra épülő szakórákat. Elsősorban lexikonok, szaklexikonok, művészeti albumok, szótárak, idegen nyelvű folyóiratok használatára épülnek az órák.

2.6 Egyéni fejlesztés lehetősége a könyvtárban

A Bod Péter Könyvtárhasználati Versenyre való felkészítés nyújt lehetőséget néhány tanuló egyénre szabott fejlesztésében. Egy adott témán keresztül kell megtanítani az önálló ismeretszerzésre általában a szerényebb képességű tanulókat. A kijelölt probléma megoldása közben szükség van gondolkodásra, az ismeretek összekapcsolására. Mivel nincsen kijelölt irodalom, így mindig az általánostól haladunk a speciális ismeretek felé. Ugyanarra a kérdésre több helyen is választ lehet kapni, így a tanulónak értékelnie kell a fellelt információt a továbbhaladás szempontjából. A témáról gondolatterképet is készítenek, így az összefüggések jobban kirajzolódnak. A felkészüléshez minden esetben használjuk az általános és szaklexikonokat, szótárakat, enciklopédiákat, egyéb segédkönyveket. Megtanulnak keresni a szócikkekben, mutatókban, és a jegyzetelés technikáját is elsajátítják. A felhasznált irodalomról pontos jegyzéket állítanak össze.

3. Könyvtárhasználati tanterv

3.1 A könyvtárhasználat oktatásának célja

- felkészítés az információs társadalom kihívásaira, a folyamatosan bővülő információszerzési lehetőségek kiaknázására, az információk elérésére, kritikus szelekciójára, feldolgozására és értékelésére
- a könyvtárra alapozott önművelés képességének kialakítása, fejlesztése
- az iskolai és más típusú könyvtárak megismerése különböző tevékenységeken keresztül és biztos használói magatartás kialakítása
- a könyvtárhasználati tudás beépítése a tanulók tantárgyi képzésébe
- a források felhasználásához kapcsolódó etikai szabályok megismertetése, elsajátíttatása
- a forrásokat komplex, alkotó módon alkalmazni tudó tanulási technikák kifejlesztése

3.2 Fejlesztési követelmények

- ismerje meg a könyvtárak szolgáltatásait, és használja rendszeresen
- legyen tisztában a különböző dokumentumtípusok információs értékével (a hagyományos és a legújabb információhordozó technológiákon alapuló dokumentumok esetében egyaránt)
- tanulmányaihoz megfelelő módon tudja használni az információs forrásokat
- az adott feladatának és érdeklődési körének megfelelően tudjon tájékozódni a kézikönyvtárban, bibliográfiában, katalógusban, adatbázisokban
- tudjon szelektálni az összegyűjtött anyagban, és tudjon forrásjegyzéket készíteni
- értse meg a különböző könyvtártípusok szerepét az önművelésben, a felsőfokú tanulmányok során, a szalmi ismeretszerzésben, a közhasznú tájékozódásban

3.3 A könyvtárhasználat tartalma

- könyvtárismeret: a középiskolai könyvtár raktári rendje, szolgáltatásai, könyvtártípusok, könyvtári információs rendszerek
- dokumentumismeret: kézikönyvek, szakkönyvek, folyóiratok ismerete, valamint a hozzájuk tartozó tájékoztató apparátusok
- tájékoztató eszközök: kézikönyvtár, katalógusok, számítógépes adatbázisok, bibliográfiák, menetrendek
- szellemi munka technikája

3.4 A 7-8-9-10. évfolyam könyvtárhasználati órái

Befogadó tárgyak 7. évfolyamon
Magyar nyelv és irodalom: 2 óra
Osztályfőnöki óra: 1 óra
Összesen: 3 óra

Óra, téma	Fogalmak	Cél
1. óra <ul style="list-style-type: none">• tájékozódás az iskolai könyvtár tér- és állományszerkezetében• könyvtári rend	olvasóterem, szabadpolcos övezet, raktár, kézikönyvtár, könyvtári ábécé, betűrend	az iskolai könyvtár eszközeinek használata, eligazodás az iskolai könyvtár térszerkezetében, és állományában

<p>2. óra</p> <ul style="list-style-type: none"> • hagyományos és nem hagyományos dokumentumok • a könyv fizikai és belső tulajdonságai 	<p>könyvek, folyóiratok, CD, DVD, CD-ROM</p> <p>a könyv fizikai részei; a könyv használatát segítő mutatók</p>	<p>a könyvtárak feladataiban és gyűjteményében bekövetkezett változások megismerése, a könyvtári szolgáltatások megismerése</p>
<p>3. óra (gyakorlati óra)</p> <ul style="list-style-type: none"> • a könyv részein megjelenő információk feladatokon keresztüli megismerése, rögzítése • a korosztálynak megfelelő kézikönyvek használata feladatokon keresztül 	<p>a könyv részei és a rajtuk megjelenő információk az adott könyvről; szerzőségi, megjelenési, kiadási adatok; copyright,</p>	<p>tájékozódás a könyvek különböző részein, pl. a címlap és a verzó információi között</p>

Befogadó tárgyak 8. évfolyamon
Magyar nyelv és irodalom: 2 óra
Osztályfőnöki óra: 2 óra
Összesen: 4 óra

Óra, téma	Fogalmak	Cél
<p>1. óra</p> <ul style="list-style-type: none"> • a kézikönyvtár összetétele, a kézikönyvek felépítése 	<p>kézikönyv, lexikon, szótár, enciklopédia, atlasz, szócikk, címszó</p>	<p>a kézikönyvtárban található könyvek funkciójának és tájékozódásban betöltött szerepének megismerése</p>
<p>2. óra</p> <ul style="list-style-type: none"> • időszaki kiadványok 	<p>napilap, hetilap, folyóirat, rovat, fejléc, kolofon, repertórium,</p>	<p>az időszaki kiadványok fajtáinak és megjelenési formáiknak megismerése;</p>
<p>3. óra</p> <ul style="list-style-type: none"> • a tájékozódást segítő hagyományos eszközök megismerése (katalógusok) 	<p>katalógus fogalma, feladata, cédulák információs tartalma</p>	<p>a katalógusok feladatának, szerepének megértése a könyvtári tájékozódásban</p>
<p>4. óra</p> <ul style="list-style-type: none"> • elektronikus katalógusok 	<p>rekord, összetett keresés, felhasznált irodalom jegyzéke,</p>	<p>adott feladathoz forráskeresés részben vagy egészen önállóan</p>

Befogadó tárgyak 9. évfolyamon
Magyar nyelv és irodalom: 4 óra
Osztályfőnöki óra: 4 óra
Összesen: 8 óra

Óra, téma	Fogalmak	Cél
1. óra <ul style="list-style-type: none"> szépirodalom raktári rendje a könyvtárakban; keresés a szabadpolcon 	szépirodalom, szórakoztató irodalom, antológia fogalma, betűrendi jel (Cutter-szám), könyvtári ábécé, szoros betűrend, szabadpolc	Megelőző felmérés alapján, ha van előzetes ismeret a szépirodalom rendjéről, akkor annak felelevenítése, kibővítése. Ha nincs, a teljes ismeretanyag megtanítása.
2. óra <ul style="list-style-type: none"> Az ismeretközlő irodalom könyvtári rendje; keresés a szabadpolcon 	Ismeretközlő irodalom ETO az Eto fő számai Szakrendi jel	- Legyen képes tájékozódni az iskolai könyvtár és más könyvtárak tér- és állományszerkezetében - Ismerje a könyvtár használatának szabályait, tereit, funkcióit, típusait - Ismerje a teljes raktári rendet
3. óra <ul style="list-style-type: none"> hagyományos katalógusok és katalóguscédulák: betűrendes katalógus, tárgyszókatalógus, keresés a katalógusban 	katalógus, cédula, adatcsoportok, tárgyszó, indirekt tájékoztatási eszköz	a hagyományos katalógusok használat szintű megismerése, a cédulákon tárolt információk értelmezése, felhasználása a keresés folyamatában
4. óra <ul style="list-style-type: none"> Információkeresés a számítógépes katalógusokban Bibliográfiakészítés 	Számítógépes adatbázisok, rekordok, adatmezők Bibliográfia (forrásjegyzék készítése), bibliográfiai leírás	Ismerje meg a számítógépes katalógus adta lehetőségeket az információkeresésben, a számítógépes rekordok és cédulák közötti különbségeket; az integrált rendszerek előnyeit - Tudjon forrásokat keresni a hagyományos és számítógépes katalógusból - Az összegyűjtött források bibliográfiai leírásának gyakorlása

5. óra <ul style="list-style-type: none"> • Könyvtárrendszer, könyvtártípusok 	közművelődési könyvtár, szakkönyvtár, felsőoktatási könyvtár, múzeum könyvtár,	a különböző könyvtártípusok feladatának, működésének, szolgáltatásának megismerése;
6. óra <ul style="list-style-type: none"> • nemzeti könyvtár, elektronikus könyvtár 	nemzeti könyvtár, köteles példány, elektronikus könyvtár, küldetésnyilatkozat	az Országos Széchényi Könyvtár szolgáltatásainak megismerése honlapján keresztül; az elektronikus könyvtár keresőfelületének megismerése és használata
7. óra <ul style="list-style-type: none"> • kézikönyvek és lexikális jelek; • információkeresés a kézikönyvekben adott témával kapcsolatosan csoportmunkában • jegyzetelés kézikönyvekből 	kézikönyvek, általános és szaklexikonok, szakszótárak, tilde, utaló és rövidítések a lexikonokban, szótárakban, élőfej, hasáb	a kézikönyvekben használatos lexikális jelek megismerése, értelmezése; információkeresés a kézikönyvekben adott témához; az információk kigyűjtése cédulákra; a jegyzetelés technikájának elsajátítása
8. óra <ul style="list-style-type: none"> • a magyar nyelv szótárai és használatuk gyakoroltatása 	egynyelvű szótár, értelmező szótár, etimológiai szótár, idegen szavak szótára, lexikális jelek, címszó, szócikk, mutatók, rövidítések	a szótárhasználat gyakoroltatása, szókincs bővítés, nyelvművelés, ismeretbővítés,

Befogadó tárgyak 10. évfolyamon
Bármely szaktantárgy: 2 óra

Óraszám, téma	Fogalmak	Cél
1. óra <ul style="list-style-type: none"> • Könyvtári kutatómunka • Információfeldolgozás 	Jegyzetelés forrásokból, Cédulák készítése	- A felkutatott információk segítségével új szellemi termék létrehozása - Az összegyűjtött forrásokból jegyzék készítése
2. óra <ul style="list-style-type: none"> • Könyvtári kutatómunka • Információfeldolgozás 	hivatkozás, plágium, lábjegyzet, parafrázis	- új szellemi termék létrehozása, hivatkozásokkal a

<ul style="list-style-type: none"> • hivatkozások az új szellemi termékekben 		felhasznált irodalmakból vett szó szerinti idézetekre és parafrázisokra - bibliográfia készítése a felhasznált irodalomból
---	--	---

3.5 Az értékelés módja

- bemeneti mérés feladatlap segítségével a legalapvetőbb könyvtári informatikai ismeretekre vonatkozólag – százalékos értékelés
- kimeneti mérés egyrészt az informatika érettségien – érdemjeggyel történő értékelés
- kimeneti mérés feladatlap segítségével a könyvtárhasználati órákon tanult ismeretekre vonatkoztatva több kisebb részre elosztva – értékelés százalékosan

3.6 Taneszközök a könyvtárhasználat tanításában

- Katsányi Sándor, Könyves-Tóth Lilla: Információ, könyv, könyvtár 2. Budapest: Typotex Kiadó, 1998.
- Kokas Károly: Könyvtárhasználat 6-9. 4. kiadás. Szeged: Mozaik Kiadó, 2004.
- Könyves-Tóth Lilla: Információ, könyv, könyvtár 1. Budapest: Typotex Kiadó, 1998.
- Az iskolai könyvtár kézikönyv állományában fellelhető általános lexikonok, szaklexikonok, enciklopédiák, atlaszok, szótárak és egyéb kézikönyvek
- a különböző könyvtártípusokhoz tartozó könyvtárak honlapjai, katalógusai, integrált katalógusok, MOKKA, MATARKA, elektronikus könyvtárak (mek.oszk.hu)

4. Tanórán kívüli tevékenységek

- népmes nap: meseillusztrációk kiállítása az aulában, mese kvíz a könyvtárban
- október 23-a: beszélgetések a könyvtárban a korabeli eseményekről irodalmi és művészeti alkotások, valamint visszaemlékezések segítségével; emléksarok összeállítása a könyvtárban
- játékos nyelvi feladatok a magyar nyelv napján a könyvtárban
- készülődés a Kazinczy versenyre a könyvtárban: szövegek gyűjtése majd kiválasztása a versenyre készülő tanulók számára
- készülődés a versmondó versenyre: minden évben versek gyűjtése az akkor adott témában, és kiválasztásuk a versenyre készülő tanulókkal együtt
- a mindenkor ünnepekre és megemlékezésekre irodalmi szövegek és versek gyűjtése

- jeles napok és ünnepek követése az iskola falújságán a hozzájuk kapcsolódó rövid ismeretekkel, irodalmi szövegekkel, stb.
- tehetséggondozás: tanulók felkészítése a Bod Péter és a Klimó György könyvtárhasználati versenyekre
- helyszín, lehetőség és könyvtári eszközök biztosítása a tanulók bármely versenyre történő felkészítéséhez (történelem, irodalom, idegen nyelvek, srb.)
- felzárkóztató foglalkozás a beilleszkedési, magatartási és tanulási zavarral küzdő tanulókkal, a tanulásmódszertan segítségével

Felhasznált Irodalom jegyzéke:

http://kerettanterv.ofi.hu/03_melleklet_9-12/index_4_gimn.html /Utolsó letöltés: 2016.12.04./

http://kerettanterv.ofi.hu/02_melleklet_5-8/index_alt_isk_felso.html/ Utolsó letöltés: 2016.12.04./

http://www.njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=149257.218573 /Utolsó letöltés: 2016.12.04./
brody.iif.hu/ped/sites/...iif.../hogyan_keszitsunk_konyvtar-pedagogiai_programot.ppt /Utolsó letöltés: 2016.12.04./